

Rechtbank Noord-Holland**27 oktober 2021****Nr. ECLI:NL:RBNHO:2021:9542****Levensverzekering; verificatie identiteit verzekeringnemer onder de Wwft**

Een verzekeringnemer meent dat aan de voorwaarden tot uitkering van de verzekering is voldaan en verzoekt daartoe over te gaan. Volgens de verzekeraar is sprake van een levensverzekering, waarop de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna: Wwft) van toepassing is, en mag hij pas tot uitkering overgaan nadat aan de verplichting tot identificatie en verificatie van de identiteit van verzekeringnemer is voldaan. Verzekeringnemer bestrijdt dat. De rechtbank Noord-Holland oordeelt dat verzekeringnemer aan de eis van verificatie moet voldoen, maar dat een verplichting tot toezending van een kopie van zijn identiteitsbewijs niet uit de Wwft volgt, zodat de verzekeraar genoeg moet nemen met de door verzekeringnemer voorgestelde wijze van verificatie, het (slechts) tonen van zijn identiteitsbewijs.

De feiten zijn als volgt. Verzekeringnemer (hierna: eiser) heeft in 1991 een verzekering afgesloten bij de rechtsvoorganger van de verzekeraar. De polis vermeldt onder meer dat de verzekerde som 70.000 gulden (31.765 euro) bedraagt, betaalbaar bij overlijden doch uiterlijk bij in leven zijn van de verzekerde op 1 mei 2021, en dat de verzekering aandeel heeft in de winst van de verzekeraar.

Op 26 april 2021 heeft eiser de verzekeraar verzocht om op 1 mei 2021 over te gaan tot uitkering van de hoofdsom en het aandeel in de winst. De verzekeraar heeft eiser op 29 april 2021 meegedeeld dat zijn levensverzekering op 1 mei 2021 eindigt en hem verzocht een kopie van een geldig legitimatiebewijs en een recent bankafschrift te verstrekken. Eiser heeft zijn verzoek op 30 april 2021 herhaald en aangegeven dat er geen noodzaak is voor het verstrekken van de gevraagde gegevens. Vervolgens heeft hij de verzekeraar bij brief van 17 mei 2021 gesommeerd om uiterlijk op 25 mei 2021 te betalen en inhoudelijk te reageren. De verzekeraar heeft op 21 mei 2021 gereageerd en onder meer aangegeven bij het uitkeren van de verzekering verplicht te zijn de verzekeringnemer als begunstigde (opnieuw) te identificeren, hetgeen gebeurt door het getekende verzoek te controleren met de handtekening op zijn legitimatie. Eiser heeft diezelfde dag per e-mail gereageerd met de constatering dat de eis van een kopie van een bankafschrift is verdwenen, maar de eis van identificatie niet en dat de onderbouwing hiervan ontbreekt; daarom handhaaft hij zijn eerdere sommatie. De verzekeraar is niet overgegaan tot uitkering.

Eiser heeft bij de Rechtbank Noord-Holland een vordering ingesteld tot (onder meer) veroordeling van de verzekeraar tot betaling van 37.160 euro, vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 1 mei 2021 tot de dag van voldoening. Daaraan heeft hij ten grondslag gelegd dat hij zijn verplichtingen uit de verzekeringsovereenkomst is nagekomen en dat op grond daarvan kan worden overgegaan tot uitkering. Volgens eiser is de Wwft niet van toepassing en is de verzekeraar daarom niet verplicht om zijn identiteit te verifiëren, vast te stellen en deze gegevens op te slaan. Evenmin is de verzekeraar volgens hem bevoegd om pas over te gaan tot betaling nadat hieraan is voldaan.

De verzekeraar heeft verweer gevoerd en onder meer gesteld dat de verzekeringsovereenkomst een levensverzekering is in de zin van artikel 7:975 Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) en artikel 1:1 Wwft, waardoor hij niet tot uitkering kan overgaan voordat aan de identificatie- en verificatieverplichtingen van de Wwft is voldaan. Verder is eiser volgens de verzekeraar op grond van de algemene voorwaarden gehouden om mee te werken en zijn de bepalingen van de Wwft ook op grond van de redelijkheid en billijkheid van toepassing op de verzekeringsovereenkomst. De verzekeraar heeft verder gesteld dat, zolang eiser niet aan de identificatie- en verificatieverplichtingen voldoet, sprake is van schuldeisersverzuim en hij de uitkering kan opschorten.

De rechtbank stelt de vraag voorop of de onderhavige verzekering een levensverzekering is. Voor de beantwoording daarvan verwijst de rechtbank naar de definitie van levensverzekering in artikel 7:975 BW, die luidt:

'Levensverzekering is de in verband met het leven of dood gesloten sommenverzekering met dien verstande dat ongevalverzekering niet als levensverzekering wordt beschouwd'

en naar de definitie van sommenverzekering in artikel 7:964 BW, die luidt:

'Sommenverzekering is de verzekering waarbij het onverschillig is of en in hoeverre met de uitkering schade wordt vergoed. Zij is slechts toegelaten bij pensioenverzekering en bij verzekeringen die daartoe bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen.'

De rechtbank oordeelt dat sprake is van een levensverzekering in de zin van artikel 7:975 BW; bij overlijden van eiser is de verzekerde som betaalbaar op het moment van overlijden en bij in leven zijn van eiser op 1 mei 2021. De rechtbank stelt vast dat de verzekerde som bestaat uit een vast bedrag van 31.765 euro en een aandeel in de winst van de verzekeraar. Hiermee is het volgens de rechtbank niet van belang of en in hoeverre met de uitkering schade wordt vergoed.

De rechtbank overweegt dat de Wwft van toepassing is op levensverzekeraars en dat ingevolge de Wwft onder meer de volgende vereisten gelden. Zowel bij het aangaan van een zakelijke relatie als bij een incidentele transactie ten behoeve van een cliënt van tenminste 15.000 euro, moet cliëntenonderzoek worden verricht. Dit om de verzekeraar in staat te stellen de naam van de persoon vast te leggen en voldoende informatie in te winnen om de identiteit van de begunstigde vast te stellen en diens identiteit te verifiëren. De verificatie van de identiteit van de begunstigde dient uiterlijk op het moment van uitbetaling van de levensverzekering plaats te vinden. Het cliëntenonderzoek moet worden verricht voordat de transactie, in casu de uitbetaling van de verzekerde som, wordt uitgevoerd. De rechtbank constateert dat de Wwft niet voorschrijft hoe de identiteit van cliënten moet worden geverifieerd en vastgesteld. Wel is voorgeschreven dat de gegevens en documenten die bij het cliëntenonderzoek zijn gebruikt op opvraagbare wijze moeten worden vastgelegd en gedurende vijf jaar na het uitvoeren van de transactie op toegankelijke wijze moeten worden bewaard. De rechtbank concludeert dat de verzekeraar op grond van de Wwft verplicht is om, voordat hij overgaat tot uitkering, de identiteit van eiser te verifiëren en de juiste gegevens vast te leggen.

De rechtbank overweegt vervolgens dat de identiteit van een cliënt die natuurlijk persoon is, ingevolge de Wwft wordt geverifieerd aan de hand van (onder meer) documenten, zoals een geldig paspoort. De geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, adres en woonplaats van de natuurlijk persoon moeten worden opgeslagen. Met eiser is de rechtbank van oordeel dat een verplichting tot toezending van een kopie van zijn paspoort niet uit de Wwft volgt; dit is wel een mogelijkheid, maar vastlegging van 'de aard, het nummer en de datum en plaats van uitgifte van het document' kan ook.

De rechtbank oordeelt dat de verzekeraar bevoegd is om de uitkering op te schorten totdat aan de identificatie- en verificatieverplichtingen van de Wwft is voldaan. Eiser dient de verzekeraar hiertoe in staat te stellen. De rechtbank merkt op dat, nu in de polisvoorwaarden niets is opgenomen over de wijze van verificatie en partijen zich jegens elkaar dienen te gedragen naar de eisen van redelijkheid en billijkheid, eiser aan de eis van verificatie moet voldoen en de verzekeraar genoeg moet nemen met de door eiser voorgestelde wijze, namelijk het slechts tonen van zijn identiteitsbewijs, eventueel per telefoon of aan een balie van de verzekeraar.

De rechtbank wijst de vordering af.

Mr. B.M. (Berry) van Wijk
De auteur is advocaat-partner bij Houthoff te Rotterdam.